

una rica y abundante cazuela de bacalao á la bizcaina comido en común con gran algazara y cordialidad.

¡Cariñoso y hospitalario Aramburu, cuántas horas placenteras pasé en aquel palacio de tablas y techumbre de hierro galvanizado, con aquel escuadrón bullicioso de docena y media de hijos!

¡Pobre Olaizola! Cuántas veces en nuestras largas conversaciones paseamos juntos en pensamiento por las calles y paseos de tu tan querida Iruchulo, hasta días antes de tu sacrificio y muerte horrible á manos de los salvajes de Mindoro.

Yo no os diré que vayais á Filipinas, hijos del noble solar; pero si alguno os decidís á tan tremendo viaje, llevaos la boina y la cesta, el bascuence y la sagardúa.

QUIOQUIAP.

Madrid 11 Julio 1892.

GIZONAK ETA AITZURRAK

Gaizki bizirik gizon
 pobre bi erriyan,
 zijoazela penaz
 lotubak, mendiyán,
 aitzur bi billaturik
 lur zelai batean,
 pensatu zuten bertan
 jartzea lanean;
 lurrari kendu zeien
 beren biziera,
 bertan bizimoduba
 zezaten atera;
 bañan sarri baitziran

kontura erori,
etzirala bi lankai
igualakin ari;
batek zubena zala
aitzur urrezkoa,
zubena kirten lodi
on zillarrezkoa,
eta bestearenak
zurezko kirtena
izanik, zala bera
burni utsa dena:
eta ala zirala,
on ura zubenak,
kolpez sendatu nairik
zekaizkien penak,
lur lanari lajata
errira joanikan,
aitzurraren kirtena
saldu baitzuben an;
esanaz, zurezkoa
jarririk ordaña,
lana egingodet nik
beste batek aña:
bañan non lur lanera
berriz igoko zan,
kirtena urtu arte
arrimatu etzan.
Orduban tentaturik
saltzera aitzurra,
esan zuben, burnizko
zakar batez lurra,
igual moldatuko dek,
eta dirut narin,
gero ere egingo
det bai nik nere din:
etaala salduta
beraren diruk jan
zitubenean, berriz

zan lurlanera joan;
 bañan ¡ai! esan zuben
 palta zait aitzurra,
 maneatzeko sasiz
 lotu zaidan lurra;
 eta lagunarena
 labore ederrez,
 jantziya ikusirik
 jira zan negarrez.

. . . . .

Eztira, fortuna dun
 fortunoso denak,
 askori berritu oi
 baizaizkate penak;
 beragatik ez laja
 nola nai lanari,
 non fortunik onena
 kentzen zaion ari.

ZEZENA ETA ASTOA

Gozoro belar jaten
 nor beren partean,
 ari zirala biyak
 barrutibatean,
 piskaka bildurikan
 iya alkar gana,
 ala zeukatelako
 ere an zer jana,
 biyak buruz alkar jo
 zutenean iya,
 lur mugan irukirik
 belar on guriya,
 zezenak esan zion: